

1. Řízení a regulace kmitočtu, činných výkonů a vyměňované energie v elektroenergetických soustavách (f, P a A)	3
1.1. Úvod	3
1.2. Vliv změny kmitočtu na provoz elektrických obvodů v elektrárně a v průmyslu	5
1.3. Druhy regulace	8
1.4. Požadavky na soustavu automatické regulace kmitočtu a činného výkonu (f a P)	9
1.5. Požadavky na regulátory turbin z hlediska automatické re- gulace f a P	10
1.6. Rychlost zatěžování a rozsah regulace elektráren jako celku	12
1.7. Statické charakteristiky elektrizační soustavy	15
1.8. Propojení neregulovaných elektrizačních soustav	21
1.9. Dynamické charakteristiky elektrizační soustavy	22
1.10. Metody zjišťování kmitočtových charakteristik	24
1.11. Měření změn zatížení, kmitočtu a předávaných v ES ČSSR a v propojených elektroenergetických soustavách	28
1.12. Zásady hospodárného rozdělování zatížení v ES	32
1.13. Operativní řízení vodních a programové řízení parních elektráren v rámci ES	39
1.14. Stanovení podmínek hospodárné spolupráce přečerpacích vod- ních elektráren	42
1.15. Vliv síťových ztrát na hospodárny chod ES	44
1.16. Hospodárné spouštění a odstavování výrobního bloku v tepelné a vodní elektrárně	47
1.17. Způsoby automatické regulace kmitočtu a činného výkonu v ES	48
1.18. Centralizovaný a decentralizovaný způsob řízení f a P v ES	56
1.19. Koordinační obvody SAR f, P a A v ES ČSSR	60
1.20. Realizace SAR f, P a A v ES ČSSR	61
1.21. Současný stav regulace výkonu v elektrárnách čs. soustavy	72
1.22. Vliv provozu regulace f a P na hospodárnost výroby	75
1.23. Soustava automatické regulace f, P a A při respektování ekonomického řízení elektráren	77
1.24. Soustava automatické regulace f a P z hlediska mimořádných provozních stavů	80
1.25. Ekonomický přínos regulace f a P s uvažováním řídicího sys- tému a výpočetní techniky	83
2. Řízení, regulace napětí a jalového výkonu v elektrizační soustavě	85
2.1. Úvod	85
2.2. Prostředky k řízení napětí v ES	86
2.3. Napěťové statické charakteristiky	87
2.4. Statické napěťové charakteristiky ES	90
2.5. Rozbor fluktuací napětí	91
2.6. Způsoby zjišťování statických napěťových charakteristik	92
2.7. Prostředky pro řízení napětí a jalového výkonu	94

2.8.	Regulace napětí prostřednictvím transformátorů	99
2.9.	Způsoby regulace napětí v ES	101
2.10.	Současný stav a způsoby řízení napětí a jalového výkonu v ES ČSSR	104
2.11.	Metody automatické regulace napětí	110
2.12.	Skupinová regulace napětí a jalového výkonu v ES ČSSR	113
2.13.	Příprava provozu ES z hlediska regulace	114
2.14.	Operativní řízení napětí na úrovni oblastního dispečinku ...	115
3.	Dispečerské řízení a provoz propojených elektroenergetických soustav	118
3.1.	Organizace dispečerského řízení	118
3.2.	Příprava provozu a operativní řízení ES ČSSR	121
3.3.	Operativní řízení provozu ES v mimořádných provozních stavech a jejich předcházení	128
3.4.	Řízení spotřeby elektrické energie	133
3.5.	Vliv řízení odběru elektrického výkonu na odběr elektrické práce	136
3.6.	Operativní řízení ve spotřebě el. energie	136
3.7.	Využití počítačového systému RPP 16 pro řízení ES	138
3.8.	Provoz propojených elektroenergetických soustav	142
3.9.	Dispečerský informační systém v rámci CDO	151
3.10.	Rozvoj propojených elektroenergetických soustav členských zemí RVHP	152
3.11.	Perspektivy optimalizace provozu propojené ES	153
3.12.	Problémy stabilního chodu velkých propojených soustav	154
4.	Telemechanizační a telekomunikační zařízení při řízení ES	155
4.1.	Úvod	155
4.2.	Uspořádání provozu telemechanizačních zařízení	155
4.3.	Dálkové měření elektrických veličin	158
4.4.	Sběr měřených hodnot v dozorně	159
4.5.	Přehled nejdůležitějších převodníků měřené veličiny	160
4.6.	Návrh koncepce nové řady převodníků	160
4.7.	Snímání signálů pro dálkovou signalizaci	161
4.8.	Telemechanizační zařízení	163
4.9.	Soustavy dálkového měření, signalizace a ovládání	165
4.10.	Přenosové cesty	168
4.11.	Způsoby přenosu informací	170
4.12.	Zabezpečení přenosu	173
4.13.	Příklady telemechanizačních zařízení čs. výroby	174
4.14.	Řídící počítače a jejich návaznost na telemechanizační zařízení	184
5.	Hromadné dálkové ovládání	185
5.1.	Úvod	185
5.2.	Možnosti využívání HDO	188
5.3.	Zařízení pro HDO	189
5.4.	Současný systém HDO	192
5.5.	Možnosti připojení vysílače HDO k elektrické síti	197
5.6.	Šíření signálního kmotočtu v rozvodné síti	199

5.7. Automatizované systémy řízení odběru z hlediska dispečerského řízení distribučních soustav	199
5.8. Automatizovaný systém řízení odběru el. energie a tepla prostřednictvím HDO	204
5.9. Určení impedance distribučních sítí pro tónové kmitočty HDO ...	205
5.10. Nežádoucí přeslechy signálu HDO do přenosové soustavy	207
5.11. Parametry vysílačů HDO pracujících do sítě 110 kV	208
6. Podíl vodních elektráren na řízení elektroenergetické soustavy	209
6.1. Úvod	209
6.2. Regulace otáček turbíny	210
6.3. Dosavadní způsob automatického řízení provozu vodních elektráren	214
6.4. Princip skupinového řízení výkonu vodní elektrárny	216
6.5. Funkce řídicího počítače ADT 4410 pro VE a PVE	218
6.6. Skupinové řízení provozu soustrojí vodní elektrárny pomocí počítače	220
6.7. Nadřazená regulace napětí a jalového výkonu vodní elektrárny pomocí číslicového počítače JPR 12	226
6.8. Koncepce ASŘ vodních elektráren	231
6.9. Význam VE a PVE pro chod elektrizační soustavy	232
7. ASŘTP v průmyslu	238
7.1. Obecné zásady ASŘTP	238
7.2. Vymezení pojmů	238
7.3. Začlenění ASŘTP do soustavy řízení	239
7.4. Vazby řídicích počítačů na technologický proces	240
7.5. Rozsah působnosti ASŘTP	243
7.6. Postup při zavádění ASŘTP	243
7.7. ASŘTP průmyslových závodů	245
7.8. Základní kritéria pro navrhování ASŘTP	245
7.9. Struktura řídicích systémů	247
7.10. Funkční struktura ASŘTP	249
7.11. Technické vybavení ASŘTP	255
7.12. Trend dalšího rozvoje ASŘTP	259
8. Sbíрка příkladů	260
9. Laboratorní úlohy	295
9.1. Měření rozložení proudů a největšího úbytku napětí v dané mřížové síti metodou ss modelu	295
9.2. Měření rozložení proudů a největšího úbytku napětí v dané síti vvn	301
9.3. Měření symetrických zkratových poměrů v ES metodou ss modelu .	303
9.4. Měření charakteristik převodníků napětí, proudů a výkonu	305
9.5. Měření kompenzace účinniku	312
9.6. Měření parametrů zemního spojení na vedení vn pomocí střídavého modelu sítě	318
9.7. Měření přenosových parametrů dlouhých vedení	321
9.8. Měření oteplování vodičů	326
9.9. Měření nesymetrických zatížení	328
9.10. Měření jalového výkonu při nesymetrickém zatížení	331
9.11. Měření statických napěťových charakteristik	335

9.12. Modelování základních rovnic dynamické stability přenosu elektrické energie	335
9.13. Měření na modelu synchronního alternátoru	338
9.14. Měření kmitočtových charakteristik modelu turbosoustrojí	344
9.15. Měření zátěžného úhlu synchronního alternátoru	345
9.16. Měření vyšších harmonických v elektrických rozvodech	346
9.17. Měření indukčních a galvanických vlivů vedení vvn ES na kovová úložná zařízení v zemi	348
9.18. Měření korozní situace úložných zařízení způsobené bludnými proudy	354
9.19. Princip a metody určování polohy kovových zařízení uložených v zemi	366
Seznam použité literatury	376